ДІЮЧІ АЕС ПЕРЕВІРЯТЬ НА БЕЗПЕЧНІСТЬ. ЧОРНОБИЛЬСЬКУ – ТЕЖ

Україна не тільки долучилася до країн, що проведуть "стрес-тести" на своїх АЕС, а й розпочала їх. Причому тестуватимуть не лише діючі атомні електростанції, а й Чорнобильську АЕС

"Стрес-тести" на всіх українських АЕС, як зазначається на snrc.gov.ua, планується провести до кінця листопада 2011 року. Правда, в разі потреби терміни їх завершення можуть бути й перенесені. Про це зауважив у коментарі даної події перший заступник голови Державної інспекції ядерного регулювання України – головний державний інспектор з ядерної та радіаційної безпеки України Михайло Гашев.

"Стрес-тести" ми називаємо позачерговою перевіркою безпеки. Питання про їх проведення погоджене на рівні Європейського союзу. На зустрічі представників ЄС міністр палива та енергетики Юрій Бойко підтвердив, що Україна реалізовуватиме їх в такому обсязі та послідовності, як і вся Європа. "Стрес-тести" складаються з трьох основних етапів, які ми плануємо завершити до кінця цього року. Якщо знадобиться, то перенесемо на наступний рік. Щодо згаданих етапів, то в ході першого експлуатуючі організації, тобто АЕС, усіх країн, що мають атомну енергетику, самостійно проводитимуть оцінювання безпеки своїх атомних об'єктів та аналізуватимуть її рівень. На другому етапі вже регулюючі органи даної галузі всіх країн, у тому числі й ми, до листопада будемо перевіряти надані експлуатаційниками висновки зробленого аналізу. У ході третього – регуляторні органи країн повинні надати МАГАТЕ результати проведених на своїх АЕС "стрес-тестів", які під час конференції будуть аналізуватися експертами й на їх основі напрацьовуватимуться єдині європейські підходи та позиції з даного питання", – узагальнено пояснив хід тестування українських АЕС Михайло Гашев.

Довідка

24 березня нинішнього року рада Європейського союзу звернулася до глав та урядів держав, в яких виробляється атомна енергетика, із заявою щодо нагальної необхідності переоцінки запасів безпеки атомних станцій у світлі подій на японській АЕС "Фукусіма-1". Ті країни, які погодилися піти на подібний крок, підписали відповідну декларацію. Україна в тому числі. Згідно з цим документом, переоцінка має здійснюватися на основі проведення на своїх АЕС спеціальних "стрес-тестів" та оцінювання їх результатів незалежними експертами з інших країн. Крім цього, в ході оцінювання повинні бути детально проаналізовані ймовірні екстремальні природні фактори та їх комбінації, які загрожують безпеці та можуть призвести до аварії

Між тим, практична сторона тестувань безпечності вітчизняних атомних електростанцій, як повідомляється на snrc.gov.ua, вже розпочалася. Стати першим у перевірці стану аварійної готовності на випадок природних катаклізмів випало колективу Запорізької АЕС. Проходило тестування у формі навчального тренування. Відпрацьовувалися спільні дії персоналу Запорізької АЕС щодо ліквідації умовної радіаційної аварії та її наслідків, із залученням представників Державної інспекції ядерного регулювання України, Міністерства надзвичайних ситуацій України, територіальних та місцевих органів виконавчої влади. На час проведення тренування у приміщенні Державної інспекції ядерного регулювання було активізовано інформаційно-кризовий центр. Одночасно фахівці структурного підрозділу цього регулюючого органу безпосередньо контролювали процес тренування на Запорізькій АЕС. Під час даного тестування були відпрацьовані наступні завдання:

– оперативне оповіщення та періодичне інформування Кабінету Міністрів України та Міністерства надзвичайних ситуацій України в межах Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій;

– міжнародний інформаційний обмін у рамках Конвенції про оперативне оповіщення про ядерну аварію та відповідних двосторонніх договорів з іншими країнами.

Крім цього, фахівцями інформаційно-кризового центру Державної інспекції ядерного регулювання здійснювався постійний обмін інформацією з кризовим центром НАЕК "Енергоатом" і Запорізької АЕС, виконувався оперативний аналіз отриманих даних та складався прогноз розвитку ситуації, готувалися оперативні повідомлення для МАГАТЕ та засобів масової інформації.

За результатами тренування Державною інспекцією ядерного регулювання України буде розроблено додаткові вимоги щодо вдосконалення як власної системи аварійної готовності, так і системи аварійної готовності експлуатуючої організації. З урахуванням результатів протиаварійного тренування на майданчику ЗАЕС також будуть визначені обсяги та терміни проведення додаткового позачергового протиаварійного навчання на державному рівні із залученням центральних та місцевих органів виконавчої влади, що також передбачене "Планом дій щодо виконання поглибленої позачергової оцінки стану безпеки та подальшого підвищення безпеки енергоблоків АЕС України з урахуванням подій на АЕС "Фукусіма-1".

Довідка

Розроблений Державною інспекцією ядерного регулювання спільно з Державною інспекцією техногенної безпеки України та НАЕК "Енергоатом" План дій щодо оцінки стану безпеки та подальшого підвищення безпеки енергоблоків українських АЕС складається з реалізації короткострокових та довгострокових заходів. Щодо перших, то ними передбачається проведення оцінки вразливості АЕС до зовнішніх природних впливів та визначення й напрацювання компенсуючих заходів для забезпечення стійкості АЕС в умовах численних відмов обладнання. До речі, для оцінки вразливості АЕС до зовнішніх впливів опрацьовуються варіанти надзвичайних ситуацій, спричинених землетрусами, смерчами, затопленням (внаслідок паводків та опадів для всіх АЕС, та внаслідок аварій на гідротехнічних спорудах), пожежами, екстримально високими та низькими температурами. Довгострокові ж заходи передбачають зміни норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки, вдосконалення системи аварійної готовності

Свій план дій щодо перевірки стану безпеки розробила й ЧАЕС. Її працівники, як повідомили в інформаційному відділі ДСП "Чорнобильська АЕС", також проводитимуть цільову позачергову оцінку стану безпеки зупинених назавжди ще понад 10 років тому першого, другого та третього енергоблоків і СВЯП-1 (сховища відходів ядерного палива). Крім цього пункту, що значиться першим у переліку короткострокових заходів, і який заплановано виконати до 15 жовтня нинішнього року, їм до 11 листопада доведеться напрацювати й нові, додаткові, завдання щодо підвищення безпеки ЧАЕС за результатами вже проведеної оцінки.

У плані дій ЧАЕС також передбачене проведення тренувань за програмою, погодженою з Державним агентством із

Підготувала Алла АКСЬОНОВА